

ριγώ.» Βγάλε αύτά τα παληόρουχα και σιγυρίζου.

Ναι, ναι, αύτό θα έκαμνε και έκεινος. Απέθηκε τὸν μαῦρον καφέν του ἐπὶ τοῦ τραπεζίου και κάθησας εἰς τὸ χεῖλος τῆς κλίνης πήρχισε νὰ πετᾶ μακράν του τὰ παλαιά ὑποδήματα και τὴν κηλιδωμένην περισκελίδα και τὰ λινὰ φροέματα... Διαρκὲς μειδίαμα ἐφαίδρυνε τὴν ἀγαθήν του λευκότριχα μορφήν. "Α, δι, δὲν ήτο ἀκόμη ή πρωτία τῆς Δευτέρας και τῆς ἑργασίας. "Υπελείποντο δραι πολλαὶ ἀναπαύσεως ἡτοιμασμένης, δουλειμένης, τὰς δοποίας ἐνδύμισεν ἐξηπνῶν παρελθούσας, χαθείσας... Μέχρις οὐ πήθελεν ὑποβληθῆ ὁ ἑργατικὸς οἰκογενειάρχης εἰς τὴν βάσανον τῆς δευτέρας, εἶχεν ἀκόμη ν' ἀπο-

λαύσῃ ἔνα ὠραῖον περίπατον δειλινὸν μὲ τὰ καλά του φορέματα τὰ μαῦρα, μὲ τοὺς φίλους του, μὲ μουσικήν, τὴν ὅποιαν ἡ γάπα διὰ τὸν κόσμον ποῦ συνήθοιζε και μὲ παγωτά, τὰ ὅποια ἡγάπα περισδότερον ἀπ' ὅδα. Εἶχεν ἀκόμη ἐν δεῖπνον ἥσυχον και μετὰ τοῦτο ἀργὰ ὑπνον πάλιν μακρόωρον και ῥάθυμον... "Α, πόσον ἦτο εὔτυχης και εὐχαριστημένος... Και ἀς γελοῦν οἱ ἄλλοι μὲ τὴν ἀφροημάδαν του, και ἀς διηγοῦνται τὸ πάθημά του...

*

"Ηκουσα δυχνάκις νὰ διμιάδσι περὶ χρόνου κερδηθέντος και ἀνέγνωσα πολλάς συμβουλάς ηθικοφιλοσόφων και μεθόδους ἐπὶ τοῦ τοιούτου κέρδους. Πλὴν ὅλα μοῦ

ἐψάνησαν λόγοι κενοί, μάταιαι και ψευδεῖς θεωρίαι, ἀστοχοῦσαι τοῦ πρακτικοῦ τέλους. "Ο χρόνος, ἔλεγα, παρέρχεται ταχὺς και ἀνεπιστρεπτος και ἀσύλληπτος, όμοιως και διὰ τοὺς ἑργαζομένους και διὰ τοὺς ἀργούς, διὰ τοὺς σωφρονοῦντας και διὰ τοὺς ἀσώτους, διὰ τοὺς πρακτικούς και τοὺς θεωρητικούς· οὐδ' ἐγνώρισα μέχρι τοῦδε τροπον ἰκανὸν νὰ τὸν κερδίσῃ κανεῖς ή και νὰ τὸν χάσῃ. Ποῖος δύως θάρηνθῇ ὅτι ὁ μόνος τρόπος ἐνυπάρχει εἰς τὴν τοιαύτην ἐκ τοῦ ὑπνου πλάνην και ὅτι ὁ γέρων μου δὲν ἐκέρδισε τῷ δυντι πραγματικῶς μίαν δεῖλην, μίαν ἐσπέραν και μίαν νύκτα;

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΤΑ ΦΩΤΑ

"Οταρ ἐμπρός σου ὁ κόσμος τὸ κεφάλι
ἔγερε ταπειρὸ και προσκυνοῦσε,
μ' ἐπιθυμιὰ και μ' ἀραιμένη ἀγκάλη,
έσε, τὸ νέο Μεσία, ποῦ καρτεροῦσε,

Τ' ἄγρια στοιχεὶα κ' ἡ μαύρη ἀγεμοάλη
ῥὰ μουγγρίση μποστά σου δὲν τολμοῦσε·
τὸ μαριωμέρο κῦμα ἀγάλι γάλι
ῥὰ γαληνεύη ὁ ἀνθρωπος θωροῦσε.

Μὰ τώρα ποῦ ὁ θητὸς τὸ βλέμμα ὑψόνει
κι' ἀδιάκοπα τὴ σκέψη βασαρίζει
πόθεν βγαίνει τὸ φῶς ποῦ τότε ζώει·

Γαλήνη πλειὰ ἡ ματιά σου δὲ σκορπίζει,
ποῦ τὰ στοιχεὶα τὰ ἄγρια ρὰ ἡμερώνη,
και τὸ κῦμα 'ετα πόδια σου μουγγρίζει.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ

ΕΛΑ ... ΑΣ ΤΑ ΦΤΕΙΑΣΟΥΜΕ

Κάτω ἔκει 'ε τ' ἀρθισμέρα λειβάδια
παί'ει ὁ ζέφυρος ὅλος χαρά,
γύρω βόσκουν, χιονάτα κοπάδια
και κυλοῦνται δροσάτα τερά.

Μύρι' ἀηδόρια 'ε τὴν τόση γαλήνη
γλυκοφάλλοντε μεσ' 'ετα κλαδιά,
και τὰ ρόδα μυλοῦνται οι κρίτοι
μὲ μιὰ γλῶσσα, γεμάτη εύωδια.

Ἐλα, φῶς μου, ξαστόχησε τώρα
ὅσο μῆσος κρατεῖς μνοσικό,
η μοῦ φταῖς, η σοῦ φταίω, η λίθε η ὥρα,
ῥὰ γυρίσωμε φύλλο λευκό.

Κι' ἔτοι πειὰ λησμονῶντας τόσο ἄχτι,
πάλι ὁ ἔρως μας, μι' ἄλλη φορά,
σὰρ τὸ φοίνικα μεσ' ἀφ' τὴ στάχτη
θὲ ρ' ἀπλώση καιρούρια φτερά.

Δ. Ι. ΜΑΡΓΑΡΗΣ.

Η ΔΙΑΘΗΚΗ

Εγνώριζα τὸν παράδοξον ἐκεῖνον νέον, δοτις ὠνομάζετο Ρενὲ δὲ Βουρνεάδα. "Αν και ὀλίγον μελαγχολικοῦ χαρακτῆρος, ἥτο ἐντούτοις ἀξιαγάπητος, διαδός τοῦ δηκτικοῦ ἐκείνου σκεπτικισμοῦ, τοῦ ἐτοίμου πάντοτε νὰ ἔξουδενώσῃ διὰ μῖαν μόνης λέξεως πᾶσαν κοινωνικὴν υποκρισίαν.

Εἶχε δύο ἀδελφούς, τοὺς ὅποιους δὲν ἔβλεπε ποτέ, τοὺς κ. κ. δὲ Κουρσίδ. Ως ἐκ τῆς διαφορᾶς τῶν ὀνομάτων των, ὑπέθετον ὅτι ὁ Ρενὲ ἥτο τέκνον δὲς ἄλλου γάμου. Πολλάκις εἶχον ἀκούσει ὅτι κάτι τι μυστιφιῶδες ἐκρυπτεῖ ὡς οἰκογένεια του, οὐδέποτε δύμως μοὶ ἔδωκαν λεπτομέρειάν τινα ἐπὶ τούτου.

Ο νέος αὐτὸς μοῦ ἔρεσκε πολὺ και δὲν ἤργησα νὰ συνδεθῶ στενώτατα μαζῆ του. Μίαν ἐσπέραν μετὰ τὸ δεῖπνον—εἶχομεν δεῖπνησει μαζῆ—τὸν ἡρώτησα ὅλως διδ-

λου τυχαίως: «Εἰσθε ἀπὸ τὸν πρῶτον ἥτο τὸν δεύτερον γάμον τῆς μυτρός σας;» Τὸν εἶδον νὰ ὠχριάσῃ ὀλίγον, εἴτα νὰ κοκκινίσῃ· ἐμεινε δευτερόλεπτά τινα χωρὶς νὰ εἰπῃ λέξιν, προφανέστατα στενοχωρημένος. "Επειτα μὲ ἐν μειδίαμα μελαγχολικὸν και γλυκύν, μειδίαμα τὸ ὅποιον συνειθέστατα ἔφερεν εἰς τὰ χεῖλον του, μοῦ εἶπε: «Φίδε μου, ἀν δὲν βαρύνεσαι ν' ἀκούσης, θὰ σοῦ διηγηθῶ μερικὰς περιέργους λεπτομερείας περὶ τῆς καταγωγῆς μου. Εἶσαι ἔξυπνος ἀνθρώπως και δὲν πιστεύω νὰ τὰς παρεπηγῆσεις· ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει δὲν ἐπιθυμῶ καθόλου πλέον νὰ σὲ ἔχω φίλον.»

Η μῆτρα μου, κυρία δὲ Κουρσίδ, ἥτο γυναῖκα δειλή, μὰ πολὺ δειλή, δὲ σύζυγος της τὴν εἶχε νυμφευθῆ μόνον και μόνον διὰ τὴν περιουσίαν της. "Ζωή της ὀλόκληρος ἥτο μαρτύριον· πλήρης ἀγά-

πης, ἀτολμίας, λεπτότητος, ἔγινε θῦμα τῆς κακοτροπίας ἐκείνου, δοτις ὠφειλε νὰ ἥτο πατήρ μου, ἐνδὲς ἀπὸ τοὺς χονδροειδεῖς ἐκείνους ἀνθρώπους, τοὺς ὅποιους ὀνομάζουν ἀρχοντοχωριάτας. "Ενα μῆνα μετὰ τὸν γάμον του συνέζην μὲ μίαν ὑπνορέτριαν. Εκτὸς αὐτῆς εἶχεν ὡς ἐρωμένας τὰς συζύγους και τὰς θυγατέρας τῶν ἐνοικιαστῶν τῶν ὑποστατικῶν του· ὅλαι δημως αὐταὶ αἱ ἐρωμέναι δὲν τὸν ἐμπόδιαν ν' ἀποκτήσῃ και ἀπὸ τὸν νόμιμον σύζυγον του δύο τέκνα· θὰ σᾶς ἔλεγον τρία, ἀν ἔβαζα και τὸν ἐαυτόν μου. "Η μῆτρα μου δὲν ἔλεγε τίποτε· ἔζηε εἰς τὴν θορυβώδην ἐκείνην σικίαν σᾶν τὰ μικρὰ ποντίκια ποῦ χώνονται κάτω ἀπὸ τὰ ἐπιπλά. "Εξηφανισμένη, χαμένη ἀπὸ τὸν κόσμον, παρετήρει τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὰ ἀνησυχα και φωτερὰ μάτια της, τὰ μάτια της τὰ δεικίνητα, τὰ φοβισμένα της μάτια.

Τότε ώραια ἐν τούτοις, πολὺ ώραια, κατάξανθη· τὸ ξανθὸν χρῶμα τῶν μαλλιῶν της εἶχε τι τὸ ὑπόφατον, ὡς νὰ εἶχον ξεβάψει καὶ αὐτὰ ἀπὸ τὸν φόδον της τὸν παντοτεινόν.

Μεταξὺ τῶν φίλων τοῦ κ. δὲ, Κουρσίδοις ὁποῖοι ήρχοντο συχνὰ εἰς τὴν ἐπαυλίν; ἦτο καὶ ἔνας ἀρχαῖος ἀξιωματικὸς τοῦ ἵππικοῦ, χῆρος, ἀνθρώπος ἐπίφοδος· τρυφερὸς καὶ συγχρόνως παράφορος, ικανὸς νὰ συλλάβῃ καὶ νὰ ἐκτελέσῃ τὰς πλέον ἐπικτήνους ἀποφάσεις, ὁ κ. δὲ Βουρνεβᾶλ, τοῦ ὄποιου φέρω τὸ δνομα. Ἡτον ὡς ἐκεῖ πάνω ψηλός, μὲ μεγάλα δλόμαυρα μουστάκια. Οἱ ἀνθρώποις αὐτὸς εἶχε διαβιβάσει πολλὰ καὶ ἐσκέπτετο πολὺ διαφορετικὰ ἀπὸ τοὺς ἄλλους τοὺς συναδέλφους του. Ἡμάρτην του ἦτο φίλη τοῦ Ρουσώ καὶ φαίνεται ὅτι ἐκ τῆς φιλίας ἐκείνης θὰ εἶχε καὶ αὐτὴ κάτι κληρονομήσει. Εἰξευρεν ἐκ στήθους τὸ Κοινωνικὸν Συμβόλαιον, τὴν Νέαν Ἐλοΐζαν καὶ ὅλα ἐκεῖνα τὰ βιβλία τὰ δύον πρὸ τόσου χρόνου προποτίμασαν τῶν μέλλουσαν συγκάλοντος τῶν ἀρχαίων συνθειῶν μας, τῶν προδηλώσεων μας, τῶν παραγεγραμμένων νόμων μας, τῆς μωρᾶς θήκης μας.

Ἡγάπισε, φαίνεται, τὴν μυτέρα μου καὶ τὸν ηγάπην καὶ αὐτήν. Ἡ σχέσις των ἐκείνην ἔμεινε τόσον μυστική, ὥστε κανεὶς ποτὲ δὲν τὴν ὑπωπτεύθη. Ἡ δυστυχίσμενη γυναῖκα προσεκολάνθη εἰς αὐτὸν μὲ ἐν, εἰδος ἀπελπισίας καὶ ἐπῆρε ὅλας τὰς σκέψεις του, τὰς θεωρίας του περὶ ἐλευθερίας· αἰσθημάτων, τὰς τολμηράς του ίδεας περὶ ἔρωτος μὴ ὑποκειμένου εἰς δεσμούς· ἀλλ' ἐπειδὴν ἦτο πολὺ δειλὴ καὶ δὲν ἐτόλμα νὰ δημιύνῃ, ὅλαι αὐταὶ αἱ σκέψεις· συνκεντρώθησαν καὶ ἐμαζεύθησαν μέσα εἰς τὴν καρδίαν της, ἢ ὅποια δὲν ήνοιξε ποτέ.

Οἱ δύο μου ἀδελφοὶ τῆς ἐφέροντο σκληρότατα, ἀπαράλλακτα ὄπως ὁ πατήρ μου, δὲν τὴν ἐπεριποιοῦντο ποτέ, καὶ, συνειθίσμενοι νὰ τὴν βλέπουν ἔτσι παρηγκωνισμένην, τὴν μετεχειρίζοντο ἐπάνω κάτω ὡς ὑπηρέτριαν.

“Ημνη ὁ μόνος ἐκ τῶν υἱῶν της, ὁ ὄποιος τὴν ηγάπην δὲν θάσα καὶ τὸν ὄποιον ηγάπην καὶ ἐκείνην. Ἀπέθανεν. “Ημνη τότε δέκα ὀκτὼ ἐτῶν. Ὁφείλω να προσθέσω, διὰ νὰ ἐννοήσετε τὰ δύο θάσας διηγηθῶ, διὰ ὁ σύζυγός της εἶχε προκισθῆ δυνάμει δικαστικοῦ συμβουλίου, διὰ εἰχεν ἐκδοθῆ ἀπόφασις χωρισμοῦ τῶν ὑπαρχόντων πρὸς δῆλος τῆς μυτρός μου, ἢ ὅποια, χάρις εἰς τὴν ἐλαστικότητα τοῦ νόμου καὶ εἰς τὴν ἀφοσίωσιν ἐνδὲ συμβολαιογράφου, εἶχεν ἐπιψυλάξει τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ κάμη τὴν διαθήκην της ὄπως ἐπεθύμει.

“Οἱ συμβολαιογράφοι λοιπὸν ἐκεῖνος μᾶς εἰδοποίησεν διὰ εἰρίσκετο εἰς χειρας του νὰ διαθῆκη τῆς μυτρός μας, καὶ μᾶς προσεράλεσε νὰ παρευρεθῶμεν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν.

Τὸ ἐνθυμοῦμαι ωσδάν νὰ ἔτοιχε. Ἡτο σκηνὴ μεγάλοπρεπής, δραματική, κωμικὴ συγχρόνως, συναρπάζουσα, σκηνή, ἢ ὅποια ἔξετυλισθετο ἐκεῖ πρὸ τῶν δικαιώμαν μας διὰ τῆς μετὰ θάνατον ἐπαναστά-

σεως τῆς μυτρός μου, διὰ τῆς κραυγῆς τῆς ἐλευθερίας, διὰ τῆς ἀπαίτησεως τῶν δικαίωμάτων τῆς μάρτυρος ἐκείνης, τὴν δοποίαν κατεπίεσαν· τὰ ἥπη τῆς ἐποχῆς μας καθ' ὅλην τὴν ζωὴν της, καὶ ἡ δοποία ἀπὸ τοῦ κλειστοῦ φερέτρου της ἐπεκαλεῖτο ἀπελπιστικῶς τὴν ἀνεξαρτησίαν.

Ο νομιζόμενος πατήρ μου, ἀνθρώπος χονδρός, αἰματώδης, ποῦ ἐκ πρώτης δψεως τὸν ἐξελάμβανες κρεωπῶλαν, καὶ οἱ ἀδελφοὶ μου, δύο παλληκάραδες εἰς εἰκοσι καὶ εἰκοσι καὶ εἰκοσι δύο ἐτῶν, ἐπερίμεναν ἑσυχοῖς εἰς τὰ καθίσματά των. Ο κύριος Βουρνεβᾶλ, προσκληθεὶς νὰ παρευρεθῇ καὶ αὐτός, εἰσῆλθε καὶ ἐτοποθετήθη δημόθεν μου. Ἡτο σφιγμένος μὲ τὴν φεδιγίαν του, χλωμός, καὶ ἐδάγκανε συχνὰ τὸν μύστακά του, τὸν φαρὸν πλέον μύστακά του. Θὰ ἐμάντευε βεβαίως τι ἐμελλε νὰ συμβῇ.

Ο συμβολαιογράφος ἐκλείδωσε τὴν θύραν καὶ προχίστη τὴν ἀνάγνωσιν, ἀφοῦ προπογυμένως ἐσχιστεν τὴν κύριον της φάκελλον, ὁ ὄποιος ἦτο ἐσφραγισμένος μὲ κόκκινον βουλοκέρι, καὶ τοῦ ὄποιου ἡγνόει τὸ περιεχόμενον.

*

Αἰφνις ὁ φίλος μου ἐσιώπησεν, ηγέρθη, εἴτα ἐλαβεν ἀπὸ τὸ γραφεῖον του παλαιόν τινα χάρτην, τὸν ἑξεδίπλωσε. τὸν ἥσπασθη παρατεταμένως καὶ ἐπανέλαβε — Νὰ ἡ διαθήκη τῆς ἀγαπητῆς μου μυτέρας:

“Ἡ ὑποφαινούμενη Ματθίλδη δὲ Κρουαλύς, νόμιμος σύζυγος τοῦ Ιωάννου δὲ Κουρσίδα, ἡγιής σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ἐκφράζω ἐνταῦθα τὰς τελευταίας μου θελάσθεις.

Ζητῶ συγγνώμην πρῶτον ἀπὸ τὸν Θεόν καὶ ὕστερον ἀπὸ τὸν προσφίλην μου υἱόν Ρενέ, διὰ διαδώλω νὰ πράξω. Πιστεύω διὰ διαδώλω μου, ἔχει ἀρκούντως μεγάλην καρδίαν διὰ νὰ μὲ συγχωρήσῃ. Υπέστην πολλὰ καθ' ὅλην μου τὴν ζωὴν. Ο σύζυγός μου μὲ ἐννυμφεύθη διὰ λόγους χρηματικούς, ἐπειτα μὲ περιεφρόνησε, μὲ παρεγγέλωσε, μὲ ἡπάτησε.

Τὸν συγχωρῷ, ἀλλὰ δὲν τοῦ ὀφείλω τίποτε.

Οἱ μεγαλείτεροι υἱοί μου δὲν μὲ ηγάπησαν καθόλου, δὲν μὲ ἐθώπευσαν καθόλου καὶ μόδις καὶ μετὰ βίας μὲ μετεχειρίζοντο διὰ μυτέρα των.

“Εκαμα δι' αὐτοὺς καθ' ὅλην μου τὴν ζωὴν διαδώλω, τὸν πολλὰ καθ' ὅλην τοὺς δοφείδα πλέον τίποτε μετὰ τὸν θάνατόν μου. Οἱ δεσμοὶ τοῦ αἰγαλοῦ δὲν ὑφίστανται δινευτῆς τῆς διπνεκοῦς, τῆς σταθερᾶς, τῆς ιερᾶς ἀφοσίωσεως. Υἱὸς ἀχάριστος εἶνε χειρότερος ἀπὸ δέσμον· εἶνε ἐνοχος, διότι δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ εἶνε ἀδιάφορος πρὸ τὴν μυτέρα του.

“Ἐτρεμόν πάντοτε πρὸ τῶν ἀνδρῶν, πρὸ τῶν ἀδίκων νόμων των, πρὸ τῶν ἀπανθρώπων ἥθων των, πρὸ τῶν ἀτίμων προδηλώσεων. Ἡνώπιον τοῦ Θεοῦ δὲν φοβοῦμαι πλέον. Νεκρά, ἀπορρίπτω ἀπὸ μοῦ τὴν ἐντροπαλήν ὑποκρίσιαν· τολμῶ νὰ εἴπω τὴν σκέψην μου, νὰ δημολογήσω καὶ νὰ ὑπογράψω τὸ μυστικὸν τῆς καρδίας μου.

“Αφίνω λοιπὸν τὴν νομὴν τοῦ μέρους

τῆς περιουσίας μου, τὸ ὄποιον δὲ νόμος μοῦ ἐπιτρέπει νὰ διαθέσω, εἰς τὸν φίλαττόν μου ἐραστὴν Σίμωνα Βουρνεβᾶλ, ἐπὶ τῷ δρῷ νὰ ἐπανέλθῃ αὐτὴν κατόπιν εἰς τὸν ἀγαπητόν μας υἱὸν Ρενέ.

“Ἡ θέλησις αὐτὴν εἶνε πρὸς τούτοις διατετυπωμένη ἀκριβέστερα ἐν συμβολαιογραφικῷ ἔγγραφῳ.

Καὶ, ἐνώπιον τοῦ ὑπερτάτου Κριτοῦ, δοτὶς μὲ ἀκούει, διακυρήτω διτὶ πιθελον καταρασθῆ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν ζωὴν μου, δὲν δὲν συνήντων τὴν ἀγάπην, τὴν βαθείαν, τὴν ἀφωσιωμένην, τὴν τρυφεράν, τὴν ἀκλόνητον ἀγάπην τὸν ἀραστοῦ μου, ἀν δὲν ἐνδούν εἰς τὰς ἀγκάλας του διτὶ ὁ Δημητοργὸς ἐπλασε τὰ δύτα διὰ νὰ ἀγαπῶνται, νὰ ὑποβοηθοῦνται, ν' ἀλληλοπαρηγοροῦνται καὶ νὰ κλαίωσι μαζῆ εἰς τὰς ὥρας τῆς πικρίας των.

Οἱ δύο μεγαλείτεροι υἱοί μου ἔχουσι πατέρα των τὸν Κουρσίδα, δὲ Ρενὲ μόνον χρεωστεῖ τὴν ζωὴν του εἰς τὸν Βουρνεβᾶλ. Παρακαλῶ τὸν Θεόν, τὸν κύριον των ἀνθρώπων καὶ τοῦ πεπρωμένου των να θέσῃ ὑπεράνω τῶν κοινωνικῶν προδηλώσεων τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν, νὰ τοὺς κάμη ν' ἀγαπῶνται μέχρι θανάτου των καὶ νὰ μ' ἀγαπῶσιν ἐμέ καὶ ἐν τῷ τάφῳ μου ἀκάμη.

Αὐτὴν εἶνε ἡ τελευταία μῦθος σκέψις καὶ η τελευταία μου ἐπιθυμία.

Ματθίλδη δὲ Κρουαλύς.

“Ο κ. Κουρσίδα πήγερθη καὶ ἐψώναξε: «Αὔτη εἶνε διαθήκη τρελλῆς!» Τότε ὁ πατήρ μου, δὲ Βουρνεβᾶλ, ἔκαμεν ἐν βῆμα καὶ εἴπε μὲ φωνὴν δυνατήν, μὲ φωνὴν ἀπότομον: «Ἐγώ, Σίμων Βουρνεβᾶλ, διακρύτω διτὶ τὸ ἔγγραφον αὐτὸν περιέχει τὴν ξηρὰν ἀλήθειαν. Είμαι πρόθυμος νὰ τὴν ἀποστρέψω ἐνώπιον οἰουδήποτε, καὶ νὰ τὴν ἀποδείξω μάλιστα διὰ τὸν ἐπιστόλων τὰς δοποίας ἔχω.

Τότε δὲ Κουρσίδα δρυμούσε πρὸς αὐτὸν· ἐνόμια πῶς θ' ἀρπαχθοῦν ἀπὸ τὸν λαιμόν. Εστάθησαν ἔτσι, ψηλοί καὶ οἱ δύο των, χονδρός δὲν αἴσας, λεπτός δὲ ἄλλος· ἔτρεμαν. Ο σύζυγος τῆς μυτρός μου ἐψύθησε τραυδίζων: «Είσθε διθλοίς!.. δὲ διλλος ἀπόπνητε μὲ τὸν αὐτὸν ξηρὸν καὶ ἀγγιστὸν τὸνον: Θὰ τὰ βροῦμε ἀλλοῦ, κύριε. Πρὸ πολλοῦ θὰ σᾶς εἴχα ραπίσει καὶ προκαλέσει, δὲν δὲν ἐφρόντιζα πρὸ παντὸς ἄλλου, ἐν διστάση, δὲν ἔχω διαθήκην, δὲν ἔχω διαθήκην· Ο σύζυγος τῆς μυτρός μου ἐψύθησε τραυδίζων: «Είσθε διθλοίς!.. δὲ διλλος ἀπόπνητε μὲ τὸν αὐτὸν ξηρὸν καὶ ἀγγιστὸν τὸνον: Θὰ τὰ βροῦμε ἀλλοῦ, κύριε. Πρὸ πολλοῦ θὰ σᾶς εἴχα ραπίσει καὶ προκαλέσει, δὲν δὲν ἐφρόντιζα πρὸ παντὸς ἄλλου, ἐν διστάση, δὲν ἔχω διαθήκην, δὲν ἔχω διαθήκην· Ο σύζυγος τῆς μυτρός μου ἐψύθησε τραυδίζων: «Είσθε διθλοίς!.. δὲ διλλος ἀπόπνητε μὲ τὸν αὐτὸν ξηρὸν καὶ ἀγγιστὸν τὸνον: Θὰ τὰ βροῦμε ἀλλοῦ, κύριε. Πρὸ πολλοῦ θὰ σᾶς εἴχα ραπίσει καὶ προκαλέσει, δὲν δὲν ἐφρόντιζα πρὸ παντὸς ἄλλου, ἐν διστάση, δὲν ἔχω διαθήκην, δὲν ἔχω διαθήκην· Ο σύζυγος τῆς μυτρός μου ἐψύθησε τραυδίζων: «Είσθε διθλοίς!.. δὲ διλλος ἀπόπνητε μὲ τὸν αὐτὸν ξηρὸν καὶ ἀγγιστὸν τὸνον: Θὰ τὰ βροῦμε ἀλλοῦ, κύριε. Πρὸ πολλοῦ θὰ σᾶς εἴχα ραπίσει καὶ προκαλέσει, δὲν δὲν ἐφρόντιζα πρὸ παντὸς ἄλλου, ἐν διστάση, δὲν ἔχω διαθήκην, δὲν ἔχω διαθήκην· Ο σύζυγος τῆς μυτρός μου ἐψύθησε τραυδίζων: «Είσθε διθλοίς!.. δὲ διλλος ἀπόπνητε μὲ τὸν αὐτὸν ξηρὸν καὶ ἀγγιστὸν τὸνον: Θὰ τὰ βροῦμε ἀλλοῦ, κύριε. Πρὸ πολλοῦ θὰ σᾶς εἴχα ραπίσει καὶ προκαλέσει, δὲν δὲν ἐφρόντιζα πρὸ παντὸς ἄλλου, ἐν διστάση, δὲν ἔχω διαθήκην, δὲν ἔχω διαθήκην· Ο σύζυγος τῆς μυτρός μου ἐψύθησε τραυδίζων: «Είσθε διθλοίς!.. δὲ διλλος ἀπόπνητε μὲ τὸν αὐτὸν ξηρὸν καὶ ἀγγιστὸν τὸνον: Θὰ τὰ βροῦμε ἀλλοῦ, κύριε. Πρὸ πολλοῦ θὰ σᾶς εἴχα ραπίσει καὶ προκαλέσει, δὲν δὲν ἐφρόντιζα πρὸ παντὸς ἄλλου, ἐν διστάση, δὲν ἔχω διαθήκην, δὲν ἔχω διαθήκην· Ο σύζυγος τῆς μυτρός μου ἐψύθησε τραυδίζων: «Είσθε διθλοίς!.. δὲ διλλος ἀπόπνητε μὲ τὸν αὐτὸν ξηρὸν καὶ ἀγγιστὸν τὸνον: Θὰ τὰ βροῦμε ἀλλοῦ, κύριε. Πρὸ πολλοῦ θὰ σᾶς εἴχα ραπίσει καὶ προκαλέσει, δὲν δὲν ἐφρόντιζα πρὸ παντὸς ἄλλου, ἐν διστάση, δὲν ἔχω διαθήκην, δὲν ἔχω διαθήκην· Ο σύζυγος τῆς μυτρός μου ἐψύθησε τραυδίζων: «Είσθε διθλοίς!.. δὲ διλλος ἀπόπνητε μὲ τὸν αὐτὸν ξηρὸν καὶ ἀγγιστὸν τὸνον: Θὰ τὰ βροῦμε ἀλλοῦ, κύριε. Πρὸ πολλοῦ θὰ σᾶς εἴχα ραπίσει καὶ προκαλέσει, δὲν δὲν ἐφρόντιζα πρὸ παντὸς ἄλλου, ἐν διστάση, δὲν ἔχω διαθήκην, δὲν ἔχω διαθήκην· Ο σύζυγος τῆς μυτρός μου ἐψύθησε τραυδίζων: «Είσθε διθλοίς!.. δὲ διλλος ἀπόπνητε μὲ τὸν αὐτὸν ξηρὸν καὶ ἀγγιστὸν τὸνον: Θὰ τὰ βροῦμε ἀλλοῦ, κύριε. Πρὸ πολλοῦ θὰ σᾶς εἴχα ραπίσει καὶ προκαλέσει, δὲν δὲν ἐφρόντιζα πρὸ παντὸς ἄλλου, ἐν διστάση, δὲν ἔχω διαθήκην, δὲν ἔχω διαθήκην· Ο σύζυγος τῆς μυτρός μου ἐψύθησε τραυδίζων: «Είσθε διθλοίς!.. δὲ διλλος ἀπόπνητε μὲ τὸν αὐτὸν ξηρὸν καὶ ἀγγιστὸν τὸνον: Θὰ τὰ βροῦμε ἀλλοῦ, κύριε. Πρὸ πολλοῦ θὰ σᾶς εἴχα ραπίσει καὶ προκαλέσει, δὲν δὲν ἐφρόντιζα πρὸ παντὸς ἄλλου, ἐν διστάση, δὲν ἔχω διαθήκην, δὲν ἔχω διαθήκην· Ο σύζυγος τῆς μυτρός μου ἐψύθησε τραυδίζων: «Είσθε διθλοίς!.. δὲ διλλος ἀπόπνητε μὲ τὸν αὐτὸν ξηρὸν καὶ ἀγγιστὸν τὸνον: Θὰ τὰ βροῦμε ἀλλοῦ, κύριε. Πρὸ πολλοῦ θὰ σᾶς εἴχα ραπίσει καὶ προκαλέσει, δὲν δὲν ἐφρόντιζα πρὸ παντὸς ἄλλου, ἐν διστάση, δὲν ἔχω διαθήκην, δὲν ἔχω διαθήκην· Ο σύζυγος τῆς μυτρός μου ἐψύθησε τραυδίζων: «Είσθε διθλοίς!.. δὲ διλλος ἀπόπνητε μὲ τὸν αὐτὸν ξηρὸν καὶ ἀγγιστὸν τὸνον: Θὰ τὰ βροῦμε ἀλλοῦ, κύριε. Πρὸ πολλοῦ θὰ σᾶς εἴχα ραπίσει καὶ προκαλέσει, δὲν δὲν ἐφρόντιζα πρὸ παντὸς ἄλλου, ἐν διστάση, δὲν ἔχω διαθήκην, δὲν ἔχω διαθήκην· Ο σύζυγος τῆς μυτρός μου ἐψύθησε τραυδίζων: «Είσθε διθλοίς!.. δὲ διλλος ἀπόπνητε μὲ τὸν αὐτὸν ξηρὸν καὶ ἀγγιστὸν τὸνον: Θὰ τὰ βροῦμε ἀλλοῦ, κύριε. Πρὸ πολλοῦ θὰ σᾶς εἴχα ραπίσει καὶ προκαλέσει, δὲν δὲν ἐφρόντιζα πρὸ παντὸς ἄλλου, ἐν διστάση, δὲν ἔχω διαθήκην, δὲν ἔχω διαθήκην· Ο σύζυγος τῆς μυτρός

κόν μου. Ό Βουρνεβάλ απέθανε πρό πέντε χρόνων. Δὲν είμπορών ἀκόμη νὰ παρηγορηθῶ.

*

‘Ηγέρθη, ἔκαμεν ὀλίγα βήματα, καὶ τοποθετηθεὶς ἀπέναντι μοι· «Ἄ! μοῦ εἰπε, λέγω δὲ τὸ διαθῆκε τῆς μυτρός μου εἶνε δι, τὶ ὡραιότερον, δι, τὶ νομιμότερον, δι, τὶ μεγαλοφρονέστερον εἴμπορεῖ νὰ κάμη μία γυναῖκα. Δὲν τὸ νομίζεις καὶ σύ;»

Τῷ ἔτεινα καὶ τὰς δύο μου χεῖρας: «Ναι, βεβαίως, φίλε μου» τῷ ἀπάντησα.

(Κατά τὸν Guy de Maupassant)

...Ω

ΤΑ ΕΛΑΒΕΝ ΟΠΣΩ

Εἶχον ἐρίσει, ἢ δὲ κόρη ἔλεγε δίδοντα αὐτῷ μικρὸν δέλα: «Ἐδῶ, κύριε. εἰτε ὅλα τὰ δῶρα σοι μοῦ ἔκαμες μέχρι τοῦδε. Τώρα πλέον ὅτε πᾶσα μεταξὸν μας σχέσις διεσκόπη, δὲρ πρέπει νὰ ἔχω καὶ τὸ πρᾶγμα, τὸ δόποντον νὰ μοῦ ἐρθυμίζῃ τὸ ἀρόντον παρελθοῦν.»

«Ἔχεις δίκαιοις, δεσποινίς,» ἀπήντησεν ἐκεῖνος «τούτῳ ὅμως τι πρέπει καὶ ἔγὼ νὰ σᾶς ἐπιστρέψω δοσα δῶρα μοὶ ἔκαματε.»

«Ἐγώ δὲρ σᾶς ἔκαμα καὶ τὸ δῶρον, ἐρθυμοῦμαι καλῶς.»

«Πῶς, μοῦ ἔκαματε.»

«Κύριε, ἔγώ;»

«Ἀγαπητὴ μου» ὑπέλαβεν ἐκεῖνος μετὰ ποιᾶς τυρούς συγχυτήσεως «τὰ δῶρα ἄτιτα μοὶ ἔκαματε

εἰτε ἀρεκτίμητα! Θὰ μοῦ σπαράξου τὴν καρδιὰν δέτα τὰ ἐπιστρέψω, δὲρ ἔχω τὸ θάρρος τὰ τὸ κάμω.»

«Λάβετε λοιπόν, κύριε, τὴν καλωσύνην νὰ μοὶ εἴπητε τὶ πράγματα εἰτε αὐτὰ περὶ τῶν ὅποιων μοὶ ὄμιλετε;»

«Ἐρρώ, τὰ φιλιὰ τὰ δόποια μοῦ ἔδωκες! Δὲρ ἀρήκοντας εἰς ἐμὲ τώρα. Εἴτε χρέος μον τὰ τὰ ἐπιστρέψω. Συγχώρησό με, ἀγαπητή μου, ἀλλά... δὲρ δύναμαι νὰ φύγω χωρίς...»

«Ὥ, φίλατέ μου!»

«Οτε δὲ τὸ ὠρολόγιον τῆς πόλεως ἐσήμαινε τὴν ἐρδελάτην τῆς τυκτῆς καὶ ἐπὶ τρεῖς ὥρας κατόπιν, δι Γεώργιος ἀκόμη τὰ ἐπέστρεψεν.

(Μιμησι)

Γ. Π. Π.

Η ΔΕΙΛΗ ΦΑΛΗΡΟΠΟΥΛΑ

Αἰσθητικὴ Μελέτη

 ἡμέτερος καλλιτέχνης κύριος Γεώργιος Βρούτος ἐπερθάτωσε κατ' αὐτὰς τὸν νέον ὅγαλμα διπερ ἐπενόμασεν «Ἡ Δειλὴ Φαληροπούλα.»

Παρθένος δέκα ὀκτὼ ἔως δέκα ἐνέα ἐτῶν εἰσέρχεται εἰς τὸ λουτρόν καὶ ἐκδύεται ἵνα ριφθῇ εἰς τὴν θάλασσαν. Ἐννοεῖται, διτὶ ἡ τέχνη ἀνωτέρα τῆς αἰδοῦς δὲν ἐπιτρέπει εἰς τὸν καλλιτέχνην νὰ περιβάλῃ τὸ παρθενικόν πλάσμα τῆς φαντασίας του διὰ τῆς ἐνδυμασίας τοῦ λουτροῦ, τῆς δοποίας αἱ πτυχαί, καλύπτουσαι καὶ δυσμορφοῦσαι πολλαχοῦ τὰς γραμμάς τοῦ σώματος, ἥκιστα θὰ συνηδονήσῃ τὸν διάδηματος καὶ τὸν παρθένον πρόσωπον τοῦ σώματος.

Οὕτω λοιπὸν γυμνὴ κατέρχεται τὰς βαθυτίδας μέχρι τῆς τελευταίας καὶ ἐγγίζει τὸ ἄκρον τοῦ ποδός εἰς τὸν θάλασσαν, τῆς δοποίας ἡ ψυχρότης ἀφ' ἐνός καὶ ἡ ἀγρία θέα ἀφ' ἐτέρου ἐπιδρῶσιν αἰφνιδίως ἐπὶ τῆς δειλῆς φαντασίας της, καὶ ἡ κόρη ὅτι μιᾶς κινήσεως δᾶλως φυσικῆς, ζητεῖ νὰ διπλωθοῦσῃ, ἀλλὰ μὴ δυνηθεῖσα δινευ περιστροφῆς τοῦ σώματος διλοκάρου, κάθεται ἐπὶ τῆς πρώτης βαθυτίδος, στρηζομένη διὰ τῶν χειρῶν, μὴ καὶ ἀκουσίως τῆς παρασυρθῆ καὶ τολμήσῃ ἐκ δευτέρου τὸν κατάδυσιν.

Ίδον ἡ δῆλη ιστορία τοῦ ἀγάλματος, τὸ δόποντον ἐμπνευσίς ἀδρά συνέλαβε καὶ σμίλην ἀδροτέρα ἔξετέλεσε.

Τὸ πᾶν ἐνέκειτο εἰς τὸν ἀναπαράστασιν τοῦ αἰφνιδίου συναισθήματος, καὶ πρός τοῦτο δύο μέσα παρείχοντο εἰς τὸν καλλιτέχνην: ἡ δι' ἐντάσεως τῶν γραμμῶν τοῦ προσώπου καὶ τῶν μυϊκῶν γραμμῶν τοῦ σώματος νὰ ζητήσῃ ἐν τῇ κινήσει τὸν ἀναπαράστασιν τῆς δειλίας, ἡ νὰ ζητήσῃ αὐτὴν ἀπλῶς καὶ μόνον ἐν τῇ ἐκφράσει τῆς μορφῆς τὸ πρώτον μέσον εἰνε ἀληθέστερον ἐν τῇ φύσει, τὸ δεύτερον ἀδροτέρον ἐν τῇ τέχνῃ. Καὶ τὸ δεύτερον τοῦτο μέσον προετίμησεν ὁ κ. Βρούτος.

Η κόρη δινευ ὀρισμένου σκοποῦ, δινευ ὀρισμένης τινος σκέψεως, ἴσως δὲ καὶ ἀκουσίως, κλίνει ἐλαφρῶς πρός τὰ δεξιά τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ βλέμμα της ἀστρίστως

ἀτενίζει πρός τὸν πόντον. Εἶνε τόσον ἐλαφρὸν ἡ συγκίνησις, ὥστε οὐδὲ ἡ ἐλαχίστη ὁντίς περὶ τὰς δόφρους, οὐδὲ ἡ ἐλαχίστη κάθετος γραμμῶν περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς δηλοῖ τὸν ταραχήν της. Μόνον δὲ ἐν τῷ βλέμματι, ἀμυδρῶς καὶ μόδις, ἐμφαίνεται ἡ δειλία τῶν σκέψεων της, σκέψεων παιδικῶν, ἀσφιστῶν, ἀγνωστῶν καὶ εἰς τὸν ίδιαν αὐτῆς διάνοιαν. Εἰς ἀντίθεσιν τῆς ἐν τῷ βλέμματι ἀστιστού ταραχῆς ἔρχονται τὰ χεῖλη, τῶν ὅποιων αἱ γωνίαι ἀνερχόμεναι ἀνεπαισθήτως διαγράφουσι μειδίαμα ἐλαφρότερον πνοῆς· ὡς νὰ εἰρωνεύεται αὐτὴν ἐαυτὴν διὰ τὴν δικαιοδίαν της. Ήσας δὲ ἐν τῷ βλέμματι μόδις τις μαντεύει τὸν ταραχήν, οὕτω καὶ εἰς τὰ χεῖλη μόδις δύναται νὰ διδῷ τὸ ὑπόλαυθάνον μειδίαμα. Καὶ ἐν τῇ ἀστιστίᾳ ταύτη ἔγκειται ἀπας ὁ παρθενικός χαρακτήρος τοῦ ἀγάλματος μαντεύομεν τὰς σκέψεις μιᾶς παρθένου ἀλλὰ δὲν δυνάμεθα νὰ τὰς δρίσωμεν.

«Εἶμαι γυμνὴ—σκέπτεται ἡ δειλὴ Φαληροπούλα—εἶμαι γυμνὴ ἔγω ἀπέναντι τῆς φύσεως· τὸ πᾶν μετὰ πόθου μὲ βλέπει, ὁ οὐρανὸς μὲ βλέπει, ὁ ἀντὶ ἀκορέστως φίλε τὸν γυμνότητά μου, τὸ κῦμα, ἐναγωνίας ἀφρίζον ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας προσδοκᾶ ἀνυπομόνως νὰ δεχθῇ καὶ νὰ καταφιλήσῃ τὰς γυμνάς σάρκας μου· εἶμαι γυμνὴ ἔγω ἀπέναντι τῆς φύσεως...» Καὶ ἐπὶ τῇ σκέψει ταύτη μυρίας ὀφθαλμῶν διαβλέπει ἡ παρθενική φαντασία της, ὀφθαλμῶν ἀκορέστων. Νομίζει τις διτὶ ἡ ἐν τῷ βλέμματι ἐκφράζομένη δειλία προέρχεται ἐξ αἰδοῦς μᾶλλον παρὰ ἐκ φόβου. «Ος ἡ πρωτόπλαστος Εὔα, αἰσχύνεται καὶ αὐτὴ πρὸ τῆς ίδιας γυμνότητος. «Μὴ φοβοῦ, τῇ ἀπαντᾷ τὸ χεῖλος «εἶσαι μόνη, οὐδεὶς σὲ βλέπει, οὐδεὶς σὲ ποθεῖ, ἀλλά... μῆπως δὲν εἶσαι ωραία; μῆπως δὲν εἶσαι εὐμελής;» Καὶ ἐπὶ τῇ σκέψει ταύτη ἐλαφρά τις φιλαρέσκεια, ἀθώος τις ἐγωισμὸς ἀπλούται ἐπὶ τῆς μορφῆς της, καταλήγων εἰς τὸ ὑπόλαυθάνον τοῦ χείλους μειδίαμα.

* * *

«Ἐν τῇ ἐκφράσει τοῦ προσώπου δι-

λιτέχνης φαίνεται παλαίων καὶ ἀμφιφρέπων μεταξὺ τῆς κλασικῆς τέχνης τῶν ἀρχαίων, ἡς τὸ δινειρόν εἶνε ἡ ἡρεμία τῶν γράμμων· καὶ τῆς συγχρόνου τέχνης, ἡς τὸ δινειρόν εἶνε ἡ ἐν τῇ κινήσει παράστασις τῆς ζωῆς. Λιμφοτέρων δύμως τῶν σχολῶν τούτων σκοπός εἶνε ἡ δύσον οἷον τε προσπέλασις εἰς τὸ τέλειον καλὸν, εἰς τὸ τέλειον καλλονής. Η κίνησίς τῶν μυϊκῶν γραμμῶν, λέγει ἡ σύγχρονος τέχνη, δίδει ζωήν, πνοήν, ψυχήν. Κατὰ δὲ τὴν γνώμην τοῦ Πλωτίνου, καὶ καλλονὴ ἔγκειται ἐν τῇ ζωῇ.

Ο κ. Βρούτος, ποτισθεὶς εἰς τὸ νάματα τῆς κλασικῆς τέχνης ἐπιπρεαζόμενος καὶ ὑπὸ τῆς ἀληθείας, ἡτίς εγκρύπτεται ἐν τῇ τέχνῃ τῶν συγχρόνων, ζητεῖ τὸ ίδιον τοῦ, χωρὶς ἴσως καὶ ὁ ίδιος νὰ τὸ ἐννοῇ, εἰς τὸ μέσον τινα δόδον. Τοῦτο βλέπει τις καὶ ἐν αὐτῇ τῇ κόμη τῆς Δειλῆς Φαληροπούλας του. Ο κεκρύφαλος τῶν ἀρχαίων τούτων τράχηλον, καὶ ἀφελῆς ἀμέλεια τῶν τριχῶν ἐπὶ τοῦ μετώπου.

Απὸ κορυφῆς μέχρις ἀκρους ποδὸς μία εἶνε ἡ ἀρχουσα γραμμή: «ἡ δι φιο ει δης (la ligne serpentine) ἡ γραμμὴ τῆς καλλονῆς, ἡ κατ' ἔχοντα γραμμὴ τῆς ζωῆς. Νομίζει τις διτὶ οἱ κιματισμοὶ τῆς πρὸ τῶν ποδῶν της θαλάσσης ἀνέρχονται καὶ διατρέχουσιν διλοκάρου τὸ σῶμα της, ώς νὰ ἥτο καὶ τοῦτο συνέχεια τῶν κυμάτων της. Οὐδεμία γραμμὴ τοῦ σώματος ἐν ἡρεμίᾳ· τὸ πᾶν ἐν αὐτῷ καὶ τὸν κόμη τῆς Δειλῆς Φαληροπούλας του. Ο τράχηλος καὶ ἡ φάρις εἶνε ἴσως τὰ δυνατώτερα σημεῖα τοῦ ἔργου.

Ο δειλὸς ποὺς, στηριζόμενος ἐπιχαρίτως ἐπὶ τῆς τρίτης βαθμίδος, ὑποδονθεῖ τὸν δύναμιν, ἥν τὸ κόρη καταβάλλει εἰς τοὺς βαθμούς της φαντασίας του. Ο ποὺς δι' οὗτος κατένει διλίγοντας ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ, δι' ὅρμεμφύτου κινήσεως, ἥν υπαγορεύει καὶ παρθενικὴ αἰδώς. Οὐδὲν δὲ φυσικῶτε-